

הכנסת

מחלקת המידע והמחקר

טיפול מערכת החינוך בילדים מאושפזים ובילדים חולים המרותקים לביתם

מוגש לוועדת החינוך, התרבות והספורט
ולוועדת הכספים

הכנסת, מחלקת המידע והמחקר

קריית בן-גוריון, ירושלים 91950

טל': 02 - 640 8240

פקס: 02 - 649 6103

www.knesset.gov.il/mmm

כתיבה: יובל וורגן

אישור: הודיה קין, ראש צוות

עריכה לשונית: מערכת "דברי הכנסת"

ב' בסיוון תשס"ו

29 במאי 2006

מבוא

מסמך זה נכתב לקראת ישיבה משותפת של ועדת החינוך, התרבות והספורט ושל ועדת הכספים בנושא תיקון חוק חינוך חינוך חינוך חולים, התשס"א-2001.

בסעיף 59 בהצעת חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2006), התשס"ו-2005, מוצע לדחות את יישומו של חוק חינוך חינוך חולים התשס"א-2001, בשנתיים נוספות, מה-30 באפריל 2005 ל-30 באפריל 2007.

על-פי דברי ההסבר לסעיף זה בהצעת חוק ההסדרים, הפעלת חוק חינוך חינוך חולים תגרוור הוצאה המוערכת בעשרות מיליוני שקלים שאינה מחויבת המציאות, משום שכבר כיום יש "סיוע פדגוגי ברמה מספקת לילדים הזקוקים לכך". מסיבה זו נדחתה בעבר תחילתו של החוק האמור פעמיים: בחוק ההסדרים לשנת 2001 (דחייה לשנה)¹ ובחוק ההסדרים לשנת 2002 (דחייה לשלוש שנים נוספות).² השפעת התיקון המוצע כיום היא דחיית מימוש זכאותם של תלמידים חולים לחינוך חינוך בשנתיים נוספות והמשך "תקצוב הסיוע והתמיכה לתלמיד חולה, הניתנים כיום שלא במסגרת החוק, בהיקף הקיים".³ להערכת משרד החינוך, התוספת התקציבית הדרושה (נכון לשנת 2005) ליישום חוק חינוך חינוך חולים היא 77,580,000 ש"ח.

המסמך מציג את עיקרי חוק חינוך חינוך חולים, את הדחיות הקודמות ביישומו ואת היערכות משרד החינוך ליישומו, מידע על מסגרות חינוכיות בבתי-חולים ונתונים תקציביים הכרוכים בהפעלתו, ומידע על הסיוע החינוכי לילדים חולים המרותקים לביתם ונתונים תקציביים הכרוכים בו.

1. עיקרי חוק חינוך חינוך חולים, התשס"א-2001

חוק זה מטיל על הממשלה חובה לספק חינוך חינוך חינוך חולים מאושפזים וילדים חולים. ילד מאושפז כהגדרתו בחוק הוא ילד המאושפז בבית-חולים. ילד חולה כהגדרתו בחוק הוא ילד שגילו מעל חמש שנים השוהה בבית פרק זמן העולה על 21 ימים רצופים על-פי הוראת רופא, וכן ילד החולה במחלה מתמשכת.⁴ החוק קובע בין השאר כדלקמן:

- שר החינוך, בהתייעצות עם ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת, יקבע תוכנית למתן חינוך לילדים מאושפזים וילדים חולים, בהתחשב בצורכיהם של הילדים, במגבלותיהם הרפואיות ובתוכנית הלימודים שלהם בטרם מחלתם.
- החינוך, על-פי תוכנית החינוך האמורה, יינתן לילד חולה (בהסכמת הוריו) בביתו או במסגרת חינוכית בבית-החולים שבו הוא מאושפז.

¹ חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2001) (תיקון, ביטול והתליה של חקיקה שמקורה בהצעות חוק פרטיות), התשס"א-2001.

² חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2002), התשס"ב-2002.

³ הצעת חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2006), התשס"ו-2005.

⁴ על-פי החוק, מחלה מתמשכת היא מחלה או ליקוי בריאותי המצריכים טיפול בבית-חולים או שהייה בבית לפי הוראת רופא לפרק זמן העולה על ארבעה שבועות.

- שר החינוך, באישור שר הבריאות, יקבע הוראות בדבר הקמה והפעלה של מסגרת חינוכית בבית-חולים.
- המדינה ורשות החינוך המקומית יסאו בהוצאות חינוכו של ילד חולה, "באופן שהמימון יהיה באותו שיעור שבו הן נושאות בחינוך הילד במוסד חינוך כהגדרתו בחוק לימוד חובה".
- המדינה תישא בהוצאות חינוכו של ילד מאושפז; שר החינוך, באישור שר הבריאות ובהתייעצות עם שר האוצר, רשאי לקבוע הוראות בדבר השתתפות בית-החולים בהוצאות הפעלת המסגרת החינוכית.

1.1. הדחיות במועד תחילתו של החוק

כאמור, מועד תחילתו של החוק נדחה בעבר פעמיים. להלן פירוט התיקונים במועד תחילתו של החוק ובשנת החלתו:

הצעה לתיקון בחוק ההסדרים לשנת 2006	תיקון במסגרת חוק ההסדרים לשנת 2002	תיקון במסגרת חוק ההסדרים לשנת 2001	חוק חינוך חינוך חינוך לילדים חולים שהתקבל בכנסת	
עד 30 באפריל 2007	עד 30 באפריל 2005	עד 30 באפריל 2002	בתוך שישה חודשים מיום פרסום החוק (החוק פורסם ב- 11 בינואר 2001)	מועד לקביעת תוכנית חינוך ראשונה והוראות ראשונות בדבר הקמה והפעלה של מסגרת חינוכית בבית-חולים
תשס"ח (2007/08)	תשס"ו (2005/06)	תשס"ג (2002/03)	תשס"ב (2001/02)	שנת הלימודים שממנה יוחל החוק בהדרגה
תש"ע (2009/10)	תשס"ח (2007/08)	תשס"ה (2004/05)	תשס"ג (2002/03)	שנת הלימודים שבה תושלם החלת החוק

2. היערכות משרד החינוך ליישום החוק⁵

לדברי הממונה על שירותי חינוך מיוחדים ועל טיפול בתלמידים חולים במשרד החינוך, ד"ר לאה שקד, **המשרד ערוך ליישום מלא של חוק חינוך חנם לילדים חולים בכל הקשור לתוכניות לימוד ולהדרכת צוותים, בכפוף לתוספת התקציבית הדרושה ליישום החוק.**

היערכות המשרד כוללת בין השאר את הצעדים האלה:

- הקמת ועדות היגוי בכל בתי-הספר שבבתי-החולים, שתפקידן לקבוע את מדיניות ההפעלה של המרכז החינוכי על-פי המאפיינים והצרכים של בית-החולים ושל התלמידים המאושפזים בו, את מדיניות התיאום בין המערכת הרפואית וצוותיה לבין המערכת החינוכית ואת המדיניות החינוכית של כל מסגרת (תוכניות העבודה, הרכב כוח האדם, חלוקת המשאבים, מעקב אחר יישום החלטות ועוד).
- הסדרת מנגנון לתפעול בתי-הספר בבתי-החולים הממשלתיים על-ידי העברת תקציבים ישירות אל בית-החולים.
- גיבוש עקרונות התמיכה החינוכית בתלמיד על-ידי שיתוף פעולה עם בתי-הספר בקהילה וגיבוש מסגרת לתוכניות החינוך האישיות לתלמיד המאושפז והחולה.
- קיום פעולות הדרכה והשתלמויות בנושאים הרלוונטיים להפעלת בתי-הספר שבבתי-חולים וליישום התוכניות האישיות.

לדברי ד"ר שקד, כדי לאפשר את תחילת יישום החוק, מומלץ בשלב הזה ליישם אותו בהדרגה. על-פי הצעת המשרד, בשלב הראשון יועבר התקציב הנדרש לצורך למידה מהבית (תוספת של כ-5 מיליוני ש"ח), ואילו התוספת הנדרשת למימון למידה בבתי-החולים תינתן בהדרגה במשך 10 שנים, וכך בכל שנה תועבר תוספת של כ-10 מיליוני ש"ח.

3. הסיוע הפדגוגי הניתן כיום לילדים מאושפזים

3.1. מסגרות חינוכיות הפועלות בבתי-חולים

משרד החינוך נושא באחריות המלאה להפעלת מסגרות חינוכיות לילדים המאושפזים בבתי-חולים, באמצעות האגף לחינוך מיוחד. המורים העובדים במסגרות החינוך בבתי-החולים הם בעלי הכשרה בחינוך מיוחד, ובתי-הספר נתונים בפיקוח של מפקחי החינוך המיוחד במחוזות. נוסף על כך, משרד החינוך מעסיק מדריכה פדגוגית ארצית המסייעת להטמיע את המדיניות החינוכית של משרד החינוך בבתי-החולים.

תוכניות החינוך לתלמידים מאושפזים הן בעיקרן תוכניות חינוך אישיות (תח"א), המותאמות לתוכנית הלימודים של התלמיד בבית-הספר שבו למד טרם אשפוזו. לקביעת תוכנית החינוך האישית שותפים

⁵ ד"ר לאה שקד, מפקחת ארצית, ממונה על שח"ם (שירותי חינוך מיוחדים) ועל טיפול בתלמידים חולים, מכתב, 27 במאי 2006.

התלמיד והוריו, המורה בבית-החולים והמורה המחנך בבית-הספר שבו למד התלמיד. בחלק מן המסגרות החינוכיות בבתי-החולים משולבת גם מערכת של "למידה מרחוק".

להלן נתונים עדכניים על הפעלת המסגרות החינוכיות בבתי-החולים:⁶

- משרד החינוך מפעיל כיום מסגרות חינוכיות ב-28 בתי-חולים, ובהן 156 כיתות בבתי-ספר ו-33 גנים במכונים להתפתחות הילד.
- בבתי-הספר שבבתי-החולים לומדים כיום 2,217 תלמידים, ובגני הילדים במכונים להתפתחות הילד לומדים 212 תלמידים.
- בבתי-הספר שבבתי-חולים מלמדים 517 מורים.

3.2. תקצוב המסגרות החינוכיות בבתי-החולים

בתי-הספר וגני הילדים שבבתי-חולים מתוקצבים ברובם באמצעות האגף לחינוך מיוחד, וכיום אין להם תקנה תקציבית נפרדת.

תקצוב שעות הלימוד למסגרות חינוכיות בבתי-חולים כיום:⁷

- 9,577 שעות שבועיות לבתי-ספר – 7,592 שעות שבועיות להוראה ועוד 1,985 שעות שבועיות לטיפולים פארה-רפואיים.

- 1,951 שעות שבועיות לגני-ילדים – 1,257 שעות שבועיות להוראה ועוד 694 שעות שבועיות לטיפולים פארה-רפואיים.

כאמור, הטיפול בתלמידים מאושפזים וחולים נתון באחריותו של האגף לחינוך מיוחד במשרד החינוך. לפיכך, התקינה החלה על מסגרות החינוכיות הפועלות כיום בבתי-חולים מעוגנת בחוזר מנכ"ל העוסק בתקינה לבתי-ספר לחינוך מיוחד. על-פי תקינה זו, יש להפעיל כיתה אחת לכל 20 ילדים המאושפזים בבתי-חולים כלליים, לכל 6-10 ילדים המאושפזים בבתי-חולים שיקומיים ולכל 5-8 ילדים בבתי-חולים פסיכיאטריים. נוסף על כך, חוזר המנכ"ל קובע את הקצאת שעות התקן לכיתות האמורות.

לדברי ד"ר שקד, המסגרות החינוכיות בבתי-החולים אינן עומדות כיום בתקינה המתאימה, הן מבחינת מחסור בכיתות הן מבחינת מחסור בשעות לימוד במסגרות הקיימות. בשנת הלימודים התשס"ה היו חסרות בבתי-החולים כ-80 כיתות, רובן בבתי-החולים הכלליים. כמו כן, יש מחסור בשעות לימוד רבות, המתבטא בין השאר בכך שלא מופעל יום חינוך ארוך בבתי-החולים הכלליים.⁸

⁶ ד"ר לאה שקד, מפקחת ארצית, ממונה על שח"ם (שירותי חינוך מיוחדים) ועל טיפול בתלמידים חולים, מכתב, 27 במאי 2006.

⁷ נתוני השעות השבועיות חלים על תקן בסיסי בלבד, ואינם כוללים שעות לחופשות, סייעות ועוזרות לגננות.

⁸ ד"ר לאה שקד, מפקחת ארצית, ממונה על שח"ם (שירותי חינוך מיוחדים) ועל טיפול בתלמידים חולים, שיחת טלפון, 28 במאי 2006.

עלויות התפעול של מערכת בתי-הספר הפועלים בבתי-חולים נאמדות כיום בכ-50 מיליוני ש"ח.⁹ כאמור, להערכת משרד החינוך, התוספת התקציבית הדרושה (נכון לשנת 2005) ליישום מלא של חוק חינוך חינם לילדים חולים היא 77,580,000 ש"ח. מתוך סכום זה, ההערכה היא שלצורך יישום החוק במסגרות החינוכיות בבתי-החולים נדרשת תוספת של 75-70 מיליון ש"ח.¹⁰

3.3. עמותת "קו-אור"¹¹

"קו-אור" – למידה מרחוק לילדים בבתי-חולים היא עמותה ציבורית שהחלה לפעול בשנת 1993 בבתי-החולים "קפלן" ברחובות ו"שערי צדק" בירושלים. העמותה הוקמה כדי לאפשר לתלמידים בבתי-חולים למידה מרחוק, בשיתוף עם בתי-הספר שבבתי-החולים. היא פועלת בכל המסגרות החינוכיות שמשרד החינוך מפעיל בבתי-חולים, למעט בתי-חולים פסיכיאטריים. פעילות העמותה כוללת מחשוב של הכיתות, המתבטא הן באספקת ציוד היקפי ללמידה מרחוק והן באספקת תכנים כגון תוכניות הפעלה ולומדות חינוכיות. נוסף על כך, העמותה נותנת הדרכה על הפעלת הלמידה המתקשבת לאנשי הצוות החינוכי ושירותי תמיכה טכנית. כמו כן העמותה מפעילה נוסף על אתר האינטרנט הכללי שלה גם אתרי אינטרא-נט פנימיים המיועדים רק לתלמידים בבית-חולים מסוים.

העמותה אינה מקבלת כיום תקציב ייעודי נפרד ממשרד החינוך, אך מקבלת הקצאה מסוימת של שעות הוראה ושעות הדרכה באמצעות מחוזות המשרד. לדברי מנכ"לית העמותה, הגב' ענת בונן-דרור, תקציב העמותה כיום הוא כ-3 מיליוני ש"ח. תקציב זה מאפשר לעמותה פעולות הכרחיות של תמיכה ותחזוקה ופיתוח מצומצם של הסיוע הלימודי, אך אינו מאפשר לה להרחיב את מתן השירותים למסגרות חינוכיות חדשות ובמסגרות חינוכיות קיימות או להחליף ולשדרג את הציוד ההיקפי ואת התוכנות מדי כמה שנים. הגב' בונן-דרור מציינת כי העמותה מקבלת פניות רבות מילדים ומהצוות החינוכי הפועל בבתי-החולים להרחבת הסיוע שהיא נותנת, אך בשל מחסור בתקציב אינה יכולה להיענות להן. לדבריה, עלות הטיפול הממוצעת לפי הערכת העמותה היא 100 שקל לטיפול בילד בשנה (ממוצע של תקופות אשפוז שונות), ולכן התקציב שהעמותה זקוקה לו כדי לממש את יעדי הטיפול בכ-120,000 ילדים המאושפזים מדי שנה בבתי-חולים הוא כ-12 מיליון ש"ח.

4. הסיוע החינוכי לילדים חולים המרותקים לביתם

4.1. טיפול משרד החינוך באמצעות עמותת "תללי"ם

תוכניות החינוך לתלמידים המרותקים לביתם ולתלמידים החולים במחלה מתמשכת מעל ל-21 ימים (או תלמידים שנעדרו היעדרות מצטברת של יותר מ-50% ממערכת הלימודים הרגילה שלהם) ניתנות כיום על-ידי עמותת תללי"ם – תמיכה לימודית לתלמידים מרותקים, אשר זכתה במכרז של משרד

⁹ מוהנא פארס, מנהל כלכלה ותקציב במשרד החינוך, שיחת טלפון, 28 במאי 2006. להערכתנו, עלות התפעול הנוכחית של מסגרות החינוך השונות עבור הילדים החולים מסתכמת בכ-55 מיליוני ש"ח, ובכלל זה התקציב ללמידה מהבית.

¹⁰ מרכז המחקר והמידע של הכנסת, העלות התקציבית של חוק חינוך חינם לילדים חולים, התשס"א-2001, כתב: אליעזר שוורץ, 29 במאי 2006.

¹¹ ענת בונן-דרור, מנכ"לית עמותת "קו-אור", שיחת טלפון, 29 במאי 2006; אתי להב, מרכזת "קו-אור", שיחת טלפון, 29 במאי 2006; אתר האינטרנט של עמותת "קו-אור", www.kavor.org.il, תאריך הכניסה: 25 במאי 2006; מרכז המחקר והמידע של הכנסת, למידה מרחוק של ילדים, כתבו: יוסי זולפן וברוך לוי, 27 באוקטובר 2003.

החינוך למתן שירותים אלו משנת הלימודים התשס"ה.¹² העמותה מעסיקה מורים המסייעים לתלמידים חולים בביתם בסגירת הפערים הלימודיים הנובעים מן ההיעדרות הממושכת מכיתתם, כדי שיוכלו להשתלב בלימודים סדירים עם החלמתם. כמו כן, העמותה מפעילה את הפרויקט "בית-הספר הווירטואלי", אשר זכה בפרסים בתחום הלמידה המתקשבת מרחוק. יצוין כי העמותה נותנת תמיכה לימודית לילדים מרותקים גם מעבר לתקציב שנותן משרד החינוך במימון העמותה עצמה, שמקורו בעיקר בגיוס תרומות (להרחבה ראו סעיף 4.2).

חוזר מנכ"ל משרד החינוך שעניינו "נוהל הטיפול בתלמידים חולים בביתם באמצעות עמותת תללי"ם"¹³ מסדיר את הפניית התלמידים לסיוע לימודי באמצעות העמותה. על-פי החוזר, מנהל מסגרת חינוכית שבה נעדר תלמיד עקב מחלה ממושכת או תאונה המחייבת שהות בבית לפרק זמן העולה על 21 יום, יפנה אל הורי התלמיד לשם קבלת אישור לפנייה לסיוע של עמותת תללי"ם. לאחר קבלת הסכמתם של ההורים, יפנה מנהל המסגרת החינוכית אל עמותת תללי"ם בבקשת סיוע לתלמיד על גבי טופס המצורף לחוזר המנכ"ל.

תוכניות החינוך לתלמידים חולים הן תוכניות אישיות הנבנות בשיתוף התלמיד והוריו, מורה תללי"ם והמורה המחנך בבית-הספר שבו למד התלמיד טרם מחלתו. על-פי רוב, תוכנית החינוך מופעלת בבתי התלמידים על-ידי הוראה ישירה של מורים, בנות שירות לאומי וסטודנטים. כאמור, תלמידים רבים לומדים גם ב"למידה מרחוק", וחלקם אף מחוברים לכיתתם באמצעות תקשורת מחשבים.

להלן נתונים על הטיפול בתלמידים חולים המרותקים לביתם:¹⁴

- **עמותת תללי"ם מטפלת בכ-2,000 תלמידים חולים בשנה.** בחלק מחודשי השנה העמותה מטפלת ביותר מ-1,000 ילדים בו-בזמן. נכון למועד כתיבת מסמך זה העמותה מטפלת בכ-1,300 תלמידים חולים.
- **העמותה מעסיקה כ-150 מורים-מנחים להפעלת תוכניות החינוך.** נוסף על כך היא מפעילה כ-150 מתנדבים. העמותה מעסיקה מורים מקצועיים על בסיס "פרי-לאנס" לפי הצורך.
- מורי העמותה מקבלים הכשרה מקצועית והדרכה שוטפת בתללי"ם, וכאמור הם פועלים בתיאום עם בית-הספר של התלמיד. רבים ממורי העמותה מועסקים כמורים גם בבתי-ספר או שהם מורים לשעבר.
- נוסף על האמור לעיל, פועלים בהעמותה כ-15 מורים "ווירטואליים" הנותנים כ-15,000 שעות הוראה מרחוק.

¹² יצוין כי בעבר נתן משרד החינוך עצמו תמיכה לימודית לתלמידים המרותקים לביתם. יצוין עוד כי עמותת תללי"ם טיפלה בתלמידים חולים עוד קודם לשנת הלימודים התשס"ה, שלא מתוקף מכרז; המכרז שבו זכתה העמותה נחתם על בסיס של הסכם חד-שנתי. הוא ניתן להארכה עד ארבע שנים, ולאחריהן יפורסם מכרז חדש.

¹³ חוזר מנכ"ל תשנ"ט/1(א), "נוהל הטיפול בתלמידים חולים בביתם באמצעות עמותת תללי"ם", 1 בספטמבר 1998 (עדכון: 2 בינואר 2000).

¹⁴ ד"ר ליאורה פלד, מנכ"לית עמותת תללי"ם, שיחת טלפון ומכתב, 25 במאי 2006.

4.2. תקצוב החינוך לילדים חולים בביתם

כאמור, עמותת תל"י"ם נותנת שירותים חינוכיים לילדים חולים בביתם על-פי תנאי המכרז שבו זכתה. על-פי תנאי המכרז, **משרד החינוך מתחייב לתת באמצעות תל"י"ם 33,000 שעות הוראה בשנה, בהיקף של 2,783,000 ש"ח בשנה.**¹⁵

יצוין כי תקצוב שעות ההוראה אינו נקבע על-פי מספר התלמידים החולים המרותקים לביתם בשנת התקציב אלא על-פי סך שעות ההוראה המוקצות לנושא.

לדברי הממונה על שירותי חינוך מיוחדים ועל טיפול בתלמידים חולים במשרד החינוך, ד"ר לאה שקד, כיום המפתח לתקצוב תלמיד בגיל בית-הספר היסודי הוא 2-4 שעות הוראה שבועיות, ובגיל החטיבה העליונה – 4-6 שעות הוראה שבועיות. **להערכתה, תוספת תקציב של 5 מיליוני ש"ח תכסה את עלויות הלמידה מהבית עבור כ-5 שעות הוראה שבועיות לתלמיד.**

לדברי מנכ"לית עמותת תל"י"ם, ד"ר ליאורה פלד, לפי הסיכום בין משרד החינוך לבין העמותה, סל הסיוע לתלמידים חולים הוא 4 שעות הוראה שבועיות (2 מפגשים של 2 שעות שבועיות) לתלמידי הגן עד כיתה ו', ו-6 שעות הוראה שבועיות (3 מפגשים של 2 שעות שבועיות) לתלמידי כיתות ז'-י"ב.

מנתוני עמותת תל"י"ם עולה כי התקציב שנותן משרד החינוך כיום אינו מאפשר לתל"י"ם לספק שעות הוראה לכלל התלמידים החולים לפי הסיכום האמור ולאורך כל שנת הלימודים ללא מימון נוסף ממקורותיה של העמותה:

על-פי הנתונים, בשנת הלימודים התשס"ה (2004/05) נתנה העמותה 50,333 שעות הוראה במימון משרד החינוך (בעקבות קבלת תקציב נוסף של כמיליון ש"ח), אך השלימה ממקורותיה 17,663 שעות הוראה נוספות כדי לעמוד בסיכום האמור.¹⁶

בשנת הלימודים הנוכחית (התשס"ו), בעקבות תוספת תקציב,¹⁷ עמותת תל"י"ם עתידה לתת עד סוף השנה כ-63,666 שעות הוראה בתקצוב משרד החינוך. עם זאת, כדי לעמוד בסיכום בדבר מספר שעות ההוראה השבועיות לכל ילד חולה, סל הסיוע הוקטן ל-4 שעות הוראה שבועיות לכלל התלמידים, והעמותה תממן ממקורותיה כ-10,000 שעות הוראה נוספות.

להערכת מנכ"לית עמותת תל"י"ם, ד"ר ליאורה פלד, בהנחה שלא יהיה גידול במספר התלמידים החולים בשנה, **דרוש תקציב שנתי של כ-6 מיליוני ש"ח (כלומר תוספת של כ-3 מיליוני ש"ח) כדי שהעמותה תוכל לספק את שעות ההוראה הנדרשות, על-פי הסיכום עם משרד החינוך בנוגע למספר שעות ההוראה השבועיות לכל ילד חולה, לאורך כל שנת הלימודים.**

¹⁵ לדברי ד"ר שקד, זה הסכום בבסיס התקציב של משרד החינוך לצורך סיוע לתלמידים המרותקים לביתם; יצוין כי על-פי ההצעה הזוכה במכרז, שהגישה עמותת תל"י"ם, העמותה תספק 37,000 שעות הוראה ל-2,000 תלמידים חולים בשנה בתקציב של 3 מיליוני ש"ח.

¹⁶ נוסף על כך, בחודש האחרון לשנת לימודים זו (יוני 2005) קיבלו כל התלמידים, ובכללם תלמידי ז'-י"ב, 4 שעות הוראה שבועיות.

¹⁷ יש מחלוקת בדבר תוספת התקציב שניתנה בשנת הלימודים הנוכחית. על-פי נתוני משרד החינוך, התקבלה תוספת של כ-5 מיליוני ש"ח מעודפי תקציב, ואילו נתוני עמותת תל"י"ם מצביעים על תוספת של 2 מיליוני ש"ח.

על-פי נתוני משרד האוצר, בתחילת שנת הכספים 2005 היה בתקנה התקציבית לסיוע לתלמידים מרותקים לביתם תקציב של 2.9 מיליוני ש"ח, ואילו בסוף השנה התקציב על שינויו היה 6.861 מיליוני ש"ח.

ד"ר פלד מעריכה כי לכל התלמידים החולים, ובהם תלמידי גן-כיתה ו', נדרש סיוע לימודי של 3 מפגשים של 2 ש"ש לפחות (כיום לעומת זאת תלמידי גן-כיתה ו' מקבלים 2 מפגשים של 2 שעות שבועיות בלבד). לפיכך, יידרש תקציב של כ-8 מיליוני ש"ח (כלומר תוספת של כ-5 מיליוני ש"ח) כדי לספק את שעות ההוראה שסוכם עליהן עד לסוף שנת הלימודים. ד"ר פלד מעריכה עוד כי לצורך הפעלת "בית-הספר הווירטואלי" ורכישת ציוד ללמידה מתוקשבת – שירותים הממומנים כיום ממקורות העמותה בלבד – נדרש תקציב נוסף של כ-1 מיליון ש"ח בשנה, ולצורך רכישת ציוד לימודי נוסף עבור תלמידים במצוקה כלכלית קשה נדרש סכום נוסף של כמה אלפי שקלים בשנה. **סכום התקציב השנתי הנדרש להפעלת מערכת הסיוע החינוכי לתלמידים חולים המרותקים לביתם במלואה (ובכלל זה רכישת ציוד), להערכת עמותת תלמי"ם, הוא 9-10 מיליוני ש"ח (כלומר תוספת של 6-7 מיליוני ש"ח לתקציב הניתן לעמותה כיום).**

יצוין כי בישיבות קודמות של ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת ציינו נציגי משרד החינוך כי התקציב בסך 3 מיליוני ש"ח שהקצה משרד החינוך למימון פעילות הזכייין לסיוע לימודי לתלמידים חולים בבתיהם אינו עונה על הגידול הניכר במספר התלמידים החולים בשנים האחרונות, וכן אינו מאפשר עמידה בתקינה שעליה סוכם כאשר תוכנן יישום חוק חינוך חנם לילדים חולים. נוסף על כך, נמסרה לוועדה **הערכה מוקדמת** שלפיה התוספת התקציבית הדרושה ליישום החוק היא כ-100 מיליון ש"ח, כ-80 מיליון ש"ח מהם למסגרות חינוכיות בבתי-החולים וכ-20 מיליון ש"ח לטיפול בתלמידים חולים בביתם.¹⁸

¹⁸ פרוטוקול מס' 404 מישיבת ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת, 22 בפברואר 2005.